

Соціально-економічне становище Запорізької області за січень–квітень 2019 року

Повідомлення Головного управління статистики

Населення

Чисельність наявного населення Запорізької області, за оцінкою, на 1 квітня 2019р. становила 1701246 осіб.

Упродовж січня–березня 2019р. чисельність населення зменшилася на 4590 осіб. Порівняно з січнем–березнем 2018р. обсяг природного скорочення збільшився на 511 осіб та становив 4518 осіб.

Залишається суттєвим перевищення кількості померлих над кількістю живонароджених: на 100 померлих – 39 народжених.

Ринок праці

Середньооблікова кількість штатних працівників підприємств, установ та організацій Запорізької області з кількістю працюючих 10 осіб і більше в березні 2019р. становила 353,1 тис. осіб. У порівнянні з лютим 2019р. їх кількість у цілому по області збільшилась на 1,7 тис. осіб, або на 0,5%.

Суттєве збільшення показника відбувалось у господарствах: сільському, лісовому та рибному (на 8,0%), діяльності в сфері адміністративного та допоміжного обслуговування (на 3,4%), тимчасовому розміщуванні й організації харчування (на 2,4%), оптовій та роздрібній торгівлі, ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів (на 2,1%).

І, навпаки, вагоме зменшення показника спостерігалось у виробництві комп'ютерів, електронної та оптичної продукції (на 2,0%), сфері інформації та телекомунікацій (на 1,4%) та будівництві (на 1,2%).

За даними Запорізького обласного центру зайнятості **кількість зареєстрованих безробітних**, які отримали статус безробітного впродовж січня–квітня 2019р., становила 33,1 тис. осіб. При цьому кількість зареєстрованих безробітних за місяць зменшилась на 14,8% та на кінець квітня 2019р. становила 17,0 тис. осіб.

Кількість вакансій, заявлених роботодавцями до державної служби зайнятості, в квітні 2019р. порівняно з березнем 2019р. зменшилась на 16,3% та на кінець квітня 2019р. становила 2,8 тис.од.

За професійними групами найбільший попит на робочу силу спостерігався на кваліфікованих робітників з інструментом (21,0% загальної кількості заявлених вакансій), а найменший – на кваліфікованих робітників сільського та лісового господарств, риборозведення та рибальства (1,7%).

Порівняно з березнем 2019р. значне зменшення попиту спостерігалось по кваліфікованих робітниках сільського та лісового господарств, риборозведення та рибальства (в 1,9 раза), робітниках з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного устаткування, складання устаткування та машин (на 32,2%), а також працівниках сфери торгівлі та послуг (на 24,5%).

Вагоме збільшення попиту відбулось по професіоналах (на 13,2%).

Доходи населення

Розмір середньомісячної номінальної заробітної плати одного штатного працівника в березні 2019р. в 2,5 раза перевищив законодавчо встановлений рівень мінімальної заробітної плати (4173 грн) та становив 10496 грн, що на 13,2% більше, ніж у лютому 2019р. та на 25,9% – ніж у аналогічному місяці 2018р.

Найвищий розмір заробітної плати відмічався у працівників постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (27034 грн), металургійного виробництва, виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування (15408 грн) та добувної промисловості і розроблення кар'єрів (15000 грн).

Необхідно зазначити, що до групи з найнижчою заробітною платою, розмір якої складає 40–62% середньообласного рівня, відносилися працівники текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів, господарств: сільського, лісового та рибного, тимчасового розміщування й організації харчування, операцій з нерухомим майном, а також діяльності в сфері адміністративного та допоміжного обслуговування.

Реальна заробітна плата (з урахуванням змін споживчих цін) у березні 2019р. в порівнянні з лютим 2019р. збільшилась на 12,2%, а відносно березня 2018р. – на 16,4%. За січень–березень 2019р. по відношенню до аналогічного періоду 2018р. вона збільшилась на 14,6%.

Сума несплаченої заробітної плати за березень 2019р. зменшилась на 24,1 млн.грн, або на 21,5% та на 1 квітня 2019р. становила 87,8 млн.грн.

У цілому по економіці області обсяг несплаченої заробітної плати на початок квітня 2019р. становив 2,3% фонду оплати праці, нарахованого за березень.

Із загальної суми заборгованості на 1 квітня 2019р. 17,8% складає борг працівникам економічно активних підприємств. За березень 2019р. сума заборгованості з виплати заробітної плати по цих підприємствах зменшилась у 2,9 раза та становила 15,7 млн.грн.

На початок квітня п.р. значна частина суми заборгованості цієї категорії підприємств припадала на освіту (32,0% загальної суми боргу по області) та виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів (16,5%).

Основну частину боргу утворено на підприємствах міст: Запоріжжя (56,0%) та Мелітополь (29,2%).

На 1 квітня 2019р. вчасно не отримали заробітну плату 1,7 тис. працівників економічно активних підприємств (0,5% штатних працівників, зайнятих на підприємствах з кількістю працюючих 10 осіб та більше) в середньому по 9323 грн кожен. Значно вищим цей показник був у працівників будівництва (38438 грн), транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності (23045 грн), постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (22935 грн), а також оптової та роздрібною торгівлі, ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів (17538 грн).

На 1 квітня 2019р. заборгованість із виплати заробітної плати за рахунок бюджетних коштів відсутня.

Соціальний захист

Розмір середньомісячної номінальної заробітної плати одного штатного працівника в березні 2019р. в 2,5 раза перевищив законодавчо встановлений рівень мінімальної заробітної плати (4173 грн) та становив 10496 грн, що на 13,2% більше, ніж у лютому 2019р. та на 25,9% – ніж у аналогічному місяці 2018р.

Найвищий розмір заробітної плати відмічався у працівників постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (27034 грн), металургійного виробництва, виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування (15408 грн) та добувної промисловості і розроблення кар'єрів (15000 грн).

Необхідно зазначити, що до групи з найнижчою заробітною платою, розмір якої складає 40–62% середньообласного рівня, відносилися працівники текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів, господарств: сільського, лісового та рибного, тимчасового розміщування й організації харчування, операцій з нерухомим майном, а також діяльності в сфері адміністративного та допоміжного обслуговування.

Реальна заробітна плата (з урахуванням змін споживчих цін) у березні 2019р. в порівнянні з лютим 2019р. збільшилась на 12,2%, а відносно березня 2018р. – на 16,4%. За січень–березень 2019р. по відношенню до аналогічного періоду 2018р. вона збільшилась на 14,6%.

Сума несплаченої заробітної плати за березень 2019р. зменшилась на 24,1 млн.грн, або на 21,5% та на 1 квітня 2019р. становила 87,8 млн.грн.

У цілому по економіці області обсяг несплаченої заробітної плати на початок квітня 2019р. становив 2,3% фонду оплати праці, нарахованого за березень.

Із загальної суми заборгованості на 1 квітня 2019р. 17,8% складає борг працівникам економічно активних підприємств. За березень 2019р. сума заборгованості з виплати заробітної плати по цих підприємствах зменшилась у 2,9 раза та становила 15,7 млн.грн.

На початок квітня п.р. значна частина суми заборгованості цієї категорії підприємств припадала на освіту (32,0% загальної суми боргу по області) та виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів (16,5%).

Основну частину боргу утворено на підприємствах міст: Запоріжжя (56,0%) та Мелітополь (29,2%).

На 1 квітня 2019р. вчасно не отримали заробітну плату 1,7 тис. працівників економічно активних підприємств (0,5% штатних працівників, зайнятих на підприємствах з кількістю працюючих 10 осіб та більше) в середньому по 9323 грн кожен. Значно вищим цей показник був у працівників будівництва (38438 грн), транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності (23045 грн), постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (22935 грн), а також оптової та роздрібною торгівлі, ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів (17538 грн).

На 1 квітня 2019р. заборгованість із виплати заробітної плати за рахунок бюджетних коштів відсутня.

Ціни

Ціни на споживчому ринку області в січні–квітні 2019р. підвищились на 4,0%. Подорожчання одягу і взуття становило 8,7%. Ціни у сфері зв'язку зросли також на 8,7%. Продукти харчування та безалкогольні напої подорожчали на 5,7%. Плата за житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива підвищилась на 4,6%. Алкогольні напої, тютюнові вироби зросли в ціні на 4,1%. Подорожчання у сфері освіти склало 2,2%, а вартість різних товарів та послуг підвищилась на 2,0%. У сферах охорони здоров'я та відпочинку і культури подорожчання становило 1,9% та 1,5% відповідно. Ціни на послуги ресторанів та готелів зросли на 1,2%, а на предмети домашнього вжитку, побутову техніку та поточне утримання житла – на 0,7%. Водночас відбулось подешевлення у сфері транспорту на 2,4%.

Промисловість

У січні–квітні 2019р. порівняно з січнем–квітнем 2018р. **індекс промислової продукції** становив 96,9%.

Зниження обсягів промислового виробництва у звітному періоді проти січня–квітня 2018р. сталося в результаті зменшення виробництва на підприємствах переробної промисловості – на 2,6% та з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – на 7,0%. Водночас, на підприємствах добувної промисловості і розроблення кар'єрів виробництво зросло на 3,2%.

У добувній промисловості і розробленні кар'єрів індекс промислової продукції становив 103,2%.

Збільшилось виробництво руд залізних неагломерованих, концентратів залізрудних агломерованих, пісків кременистих та кварцових.

Разом з цим зменшився видобуток каменю дробленого (щебеню), який використовується як наповнювач бетону, для дорожнього покриття та подібних цілей.

У переробній промисловості відбулося зниження виробництва на 2,6%.

На підприємствах із **виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів** обсяг виробництва зменшився на 3,8%.

Менше, ніж у січні–квітні 2019р., було вироблено свинини свіжої чи охолодженої (на 590 т), ковбасних виробів варених, сосисок, сардельок (на 1338 т), ковбас напівкопчених (на 690 т), масла вершкового (на 206 т), молока і вершків коагульованих, йогурту, кефіру, сметани та інших ферментованих продуктів (на 632 т), борошна пшеничного чи пшенично-житнього (на 1668 т), хліба та хлібобулочних виробів (на 1433 т), а також м'яса кур, курчат свіжих чи охолоджених та заморожених, маргарину і продуктів пастоподібних зі зниженим чи низьким вмістом жирів, сиру свіжого неферментованого, пшона, тортів, тістечок, пряників та виробів подібних, оцту та його заміників, майонезу, соусів емульгованих інших, продуктів молоковісних, горілки, лікерів, пива, води натуральної мінеральної негазованої та газованої.

Водночас збільшилось виробництво яловичини і телятини свіжої чи охолодженої (на 29 т), олії соняшникової нерафінованої та рафінованої (на 14143 т та на 9411 т відповідно), олії соєвої нерафінованої (на 1758 т), а також печива солодкого.

Текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів. У цій сфері індекс промислової продукції становив 108,5%.

У виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності відбулося зниження виробництва на 2,8%.

На підприємствах із **виробництва коксу, продуктів нафтоперероблення** індекс промислової продукції склав 94,8%.

Зменшилось виробництво коксу та напівкоксу з вугілля кам'яного, смол кам'яновугільних, олив і мастил нафтових.

У виробництві хімічних речовин і хімічної продукції індекс промислової продукції становив 94,1%.

У підсекції з **виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції** зниження обсягів виробництва становило 3,2%.

У галузі **металургійного виробництва, виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування**, відбулося зниження виробництва на 3,2%.

Менше, ніж у січні–квітні 2018р., було вироблено феромарганцю, сталі без напівфабрикатів, отриманих безперервним литтям, прокату плоского зі сталі нелегованої, в рулонах, прутків та стержнів інших (не у бухтах) з іншої нелегованої сталі, прутків та стержнів, без подальшого оброблення, зі сталі легованої іншої, дроту із заліза або сталі нелегованої, дроту зі сталі легованої, крім неіржавної, міді нерафінованої та рафінованої нелегованої необробленої, титану і виробів з нього.

Поряд з цим збільшився випуск феросиліцію, феросилікомарганцю, прутків та стержнів інших (не у бухтах) зі сталі неіржавної, прутків та профілів суцільних, холоднотягнутих зі сталі неіржавної, листів профільованих (ребристих) холоднодеформованих зі сталі нелегованої, дроту з алюмінію нелегованого, дроту з міді рафінованої та зі сплавів мідних.

Також збільшилось виробництво конструкцій, виготовлених виключно або переважно з листового матеріалу, з металів чорних, інших (на 393 т), проводу крученого, тросів, шнурів плетених та виробів подібних з алюмінію (на 200 т), раковин та умивальників зі сталі неіржавної (на 853 шт) та деяких інших позицій металовиробів.

На підприємствах **машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування**, обсяги виробництва зросли на 2,6%.

Більше, ніж у січні–квітні 2018р., було випущено трансформаторів інших, потужністю не більше 1 кВ·А, основ апаратури електричної для контролю та розподілення електроенергії інших, на напругу не більше 1 кВ, провідників електричних інших на напругу не більше 1 кВ, не оснащених з'єднувальними елементами, циліндрів гідравлічних, насосів відцентрових занурених, багатоступінчастих, корпусів підшипників без вмонтованих кулькових або роликів підшипників, підшипників ковзання для валів, пługів відвальних, борон (крім дискових).

Поряд з цим зменшився випуск приладів та інструментів для навігації, трансформаторів з рідким діелектриком потужністю не більше 650 кВ·А, проводу ізольованого обмотувального, люстр та інших світильників електричних стельових та настінних, прожекторів та світильників вузьконаправленого світла подібних, печей електричних побутових кухонних інших, електродів вугільних для електропечей, турбокомпресорів одноступінчастих, клапанів редуційних для регулювання тиску з ливарного чавуну чи сталі для трубопроводів, котлів, резервуарів, цистерн, баків або аналогічних ємностей, муфт та пристроїв для з'єднання валів, пилок ланцюгових з вмонтованим двигуном неелектричним, обладнання та апаратів для фільтрування й очищення повітря і газів, вогнегасників, косарок тракторних, включаючи механізми навісні різальні, розроблені для управління або буксирування трактором, сепараторів для молока.

Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря. Галузь зменшила показники виробництва на 7,0%.

Електроенергії було вироблено 15762,0 млн.кВт·год (на 8,7% менше), пари та гарячої води – 2444,0 тис.Гкал (на 17,5%).

Сільське господарство

У січні–квітні 2019р. **індекс продукції тваринництва** порівняно з січнем–квітнем 2018р. становив 94,1%, у т.ч. у підприємствах – 95,1%, у господарствах населення – 93,3%.

У січні–квітні 2019р. реалізовано на забій сільськогосподарських тварин (у живій масі) 23,3 тис.т. Вироблено основних видів тваринницької продукції: молока – 64,1 тис.т, яєць – 239,4 млн.шт. Порівняно з січнем–квітнем 2018р. загальні обсяги виробництва молока та м'яса зменшились на 8,4% та на 2,5% відповідно, яєць – збільшились на 0,5%.

У структурі реалізації сільськогосподарських тварин на забій підприємствами (крім малих) частка свиней становила 60,6%, птиці – 23,3%, великої рогатої худоби – 12,3%.

У січні–квітні 2019р. у підприємствах обсяг вирощування сільськогосподарських тварин у порівнянні з січнем–квітнем 2018р. зменшився на 12,6%. Відношення загального обсягу вирощування сільськогосподарських тварин до реалізації на забій становило 99,9% (торік – 114,1%).

Станом на 1 травня 2019р. у всіх категоріях господарств нараховувалося 95,4 тис. голів великої рогатої худоби (у т.ч. корів – 48,6 тис. голів), свиней – 221,0 тис. голів, овець та кіз – 82,9 тис. голів, птиці – 5009,9 тис. голів. Проти цієї дати 2018р. темп росту кількості великої рогатої худоби становив 89,8% (у т.ч. корів – 89,2%), свиней – 92,7%, овець та кіз – 103,6%, птиці – 98,1%.

За розрахунками, господарствами населення утримувалося 80,6% загальної кількості великої рогатої худоби (торік – 80,8%) (у т.ч. корів – 86,8% (86,6%)), свиней – 35,4% (38,9%), овець та кіз – 68,0% (76,9%) і птиці – 42,3% (45,7%).

Загальний обсяг основних видів власно виробленої продукції сільського господарства, реалізованої підприємствами, в січні–квітні 2019р. склав 3028,3 млн.грн, у т.ч. продукції рослинництва – 2504,8 млн.грн, тваринництва – 523,5 млн.грн.

Середні ціни продукції сільського господарства, реалізованої підприємствами, за січень–квітень 2019р. у порівнянні з січнем–квітнем 2018р. зросли на картоплю – у 2,5 раза, культури овочеві – в 1,7 раза, культури зернові та зернобобові – на 15,0%, молоко – на 2,3%, тварини сільськогосподарські живі – на 1,4%. Водночас відбулось зменшення цін на культури плодів та ягідні на 72,0%, яйця – на 19,8%, насіння культур олійних – на 8,5%.

На 1 травня 2019р. у підприємствах, які безпосередньо вирощують, та підприємствах, що займаються зберіганням і переробленням культур зернових та зернобобових, було в наявності 343,2 тис.т зерна (на 6,7% менше проти 1 травня 2018р.), у т.ч. 219,3 тис.т пшениці, 33,3 тис.т кукурудзи, 67,2 тис.т ячменю, 0,1 тис.т жита. У підприємствах, які безпосередньо вирощують культури зернові та зернобобові, зберігалось 222,8 тис.т зерна (на 8,7% менше), у т.ч. 138,1 тис.т пшениці, 23,7 тис.т кукурудзи, 39,1 тис.т ячменю. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 120,4 тис.т зерна (на 2,9% менше).

Будівництво

У січні–квітні 2019р. підприємствами області **вироблено будівельної продукції** (виконано будівельних робіт) на суму 766,5 млн.грн. Індекс будівельної продукції порівняно з січнем–квітнем 2018р. становив 85,9%.

Нове будівництво, реконструкція та технічне переозброєння склали 66,0% загального обсягу виробленої будівельної продукції, капітальний і поточний ремонт – 24,5% та 9,5% відповідно.

У січні–березні 2019р. в області прийнято в експлуатацію 20,9 тис.м² **загальної площі житла (нове будівництво)**, з яких 13,7 тис.м² (або 65,7% загального обсягу житла) відповідно до Порядку прийняття в експлуатацію об'єктів, збудованих без дозвільного документа на виконання будівельних робіт, затвердженого наказом Мінрегіону від 03.07.2018 № 158 (далі – Порядок).

Загальна площа прийнятого в експлуатацію житла в січні–березні 2019р. порівняно з січнем–березнем 2018р. збільшилась в 1,6 раза, при цьому без урахування площі, прийнятої в експлуатацію відповідно до Порядку, зменшилась на 45,0%.

Загальна площа прийнятого в експлуатацію житла в міських поселеннях становила 13,8 тис.м², або 66,2% загального обсягу, а в сільській місцевості – 7,1 тис.м² (33,8%).

Увесь обсяг прийнятого в експлуатацію житла складають одноквартирні будинки.

Крім того, у січні–березні 2019р. прийнято в експлуатацію дачні та садові будинки нового будівництва загальною площею 3,1 тис.м², що на 26,7% більше відповідного періоду попереднього року.

Зовнішня торгівля товарами

У I кварталі 2019р. експорт **товарів** становив 739,1 млн.дол. США, імпорт – 453,9 млн.дол. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі товарами становило 285,2 млн.дол. Порівняно з I кварталом 2018р. експорт зменшився на 11,0%, імпорт – на 0,8%.

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами з 131 країни світу.

Основу товарної структури експорту склали недорогочінні метали та вироби з них, механічні та електричні машини, продукти рослинного походження, жири та олії тваринного або рослинного походження, мінеральні продукти.

У загальному обсязі експорту товарів порівняно з I кварталом 2018р. збільшилась частка зернових культур з 5,0% до 8,0%, жирів та олій тваринного або рослинного походження – з 4,9% до 5,8%, руд, шлаку і золи –

з 2,4% до 3,6%. Натомість зменшилась частка чорних металів з 56,8% до 53,3%, механічних машин – з 11,1% до 8,1%.

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу становив 223,3 млн.дол., або 30,2% загального обсягу експорту та зменшився порівняно з I кварталом 2018р. на 2,6%.

Найбільші обсяги експорту до країн ЄС склали чорні метали – 56,9%, руди, шлак і зола – 11,3%, зернові культури – 6,4%, інші недорогочінні метали – 4,3%, механічні машини – 4,2% загального обсягу експорту до цих країн.

Найвагоміші експортні поставки товарів серед країн-членів ЄС здійснювалися до Італії, Польщі, Чехії, Греції, Нідерландів. Серед інших країн світу найбільше екпортувалися товари до Російської Федерації, Туреччини, США, Індії, Китаю, Лівану, Єгипту.

Серед найбільших країн-експортерів порівняно з I кварталом 2018р. збільшився експорт товарів до Нідерландів на 84,3%, Лівану – на 27,6%, США – на 21,8%, Індії – на 13,0%, Чехії – на 8,1%, Польщі – на 6,4%, Італії – на 4,7%, зменшився до Китаю на 49,5%, Туреччини – на 27,6%, Єгипту – на 18,8%, Російської Федерації – на 11,6%, Греції – на 10,4%.

Основу товарної структури імпорту склали мінеральні продукти, механічні та електричні машини, недорогочінні метали та вироби з них, продукти рослинного походження, живі тварини, продукти тваринного походження.

У загальному обсязі імпорту товарів проти I кварталу 2018р. збільшилась частка електричних машин з 7,7% до 13,2%, нікелю і виробів з нього – з 3,5% до 4,5%, риби і ракоподібних – з 3,6% до 3,9%, зменшилась частка палив мінеральних, нафти і продуктів її перегонки з 38,0% до 37,1%, насіння і плодів олійних рослин – з 4,2% до 3,4%.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 102,8 млн.дол., або 22,6% загального обсягу та зменшився проти I кварталу 2018р. на 22,8%.

Найвагоміші обсяги імпорту товарів із країн ЄС склали: механічні машини – 25,9%, сіль, сірка, землі та каміння – 8,7%, палива мінеральні, нафта і продукти її перегонки – 7,4%, електричні машини – 6,6%, засоби наземного транспорту, крім залізничного – 5,9%, мідь і вироби з неї – 4,3% загального обсягу імпорту із цих країн.

Серед країн Євросоюзу найвагоміші імпорتنі надходження товарів здійснювалися з Німеччини, Польщі, Словаччини. Серед інших країн світу найбільші імпорتنі поставки товарів надходили з Російської Федерації, Китаю, Туреччини, США.

Порівняно з I кварталом 2018р. імпорт товарів збільшився з Китаю на 71,5%, Словаччини – на 17,8%, Польщі – на 10,0%, Російської Федерації – на 7,6%. Однак менше ввезено товарів з Туреччини на 31,7%, США – на 28,9%, Німеччини – на 27,2%.

У I кварталі 2019р. експорт **послуг** становив 54,1 млн.дол., імпорт – 9,3 млн.дол. Порівняно з I кварталом 2018р. експорт збільшився на 58,5%, імпорт зменшився на 24,7%. Позитивне сальдо становило 44,8 млн.дол. (у I кварталі 2018р. також позитивне – 21,7 млн.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводились із партнерами із 93 країн світу.

У I кварталі 2019р. найбільші обсяги експорту припадали на послуги з ремонту та технічного обслуговування, ділові, у сфері телекомунікації, комп'ютерні та інформаційні, пов'язані з подорожами.

У загальному обсязі експорту послуг порівняно з I кварталом 2018р. збільшилась частка послуг з ремонту та технічного обслуговування з 40,3% до 47,0%, ділових – з 18,9% до 27,6%. Натомість зменшилась частка послуг у сфері телекомунікації, комп'ютерних та інформаційних – з 13,8% до 9,0% та пов'язаних з подорожами – з 8,8% до 6,3%.

Обсяг експорту послуг до країн Європейського Союзу становив 22,5 млн.дол., або 41,6% загального обсягу експорту та збільшився порівняно з I кварталом 2018р. на 82,0%.

Найбільші обсяги експорту країнам ЄС склали послуги з ремонту та технічного обслуговування – 53,7% загального обсягу експорту до цих країн, ділові – 18,7%, у сфері телекомунікації, комп'ютерні та інформаційні – 11,7%, з переробки матеріальних ресурсів – 10,6%.

Серед країн-членів ЄС найбільші операції з експорту послуг здійснювалися з Німеччиною, Нідерландами, Фінляндією, Хорватією, Великою Британією та Кіпром.

Серед інших країн світу найбільше надавалися послуги Китаю, Алжиру, Об'єднаним Арабським Еміратам, Індії, В'єтнаму, Швейцарії.

Серед країн-партнерів зріс експорт послуг до Нідерландів в 677,4 раза, Китаю – в 11,5 раза, Фінляндії – в 6,2 раза, Алжиру – в 2,2 раза, Хорватії та Німеччини – в 2,1 раза, Швейцарії – на 99,2%, Індії – на 10,6%, Кіпру – на 2,5%. Натомість спостерігалось зменшення обсягів послуг до Великої Британії в 2,9 раза, Об'єднаних Арабських Еміратів – на 29,8%. Експорт послуг до В'єтнаму у відповідному періоді попереднього року не здійснювався.

Основу структури імпорту послуг у I кварталі 2019р. склали ділові послуги, у сфері телекомунікації, комп'ютерні та інформаційні, транспортні, роялті та інші послуги, пов'язані з використанням інтелектуальної власності.

У загальному обсязі імпорту збільшилась частка ділових послуг з 27,4% до 40,0%, у сфері телекомунікації, комп'ютерних та інформаційних – з 6,9% до 22,5%. Натомість зменшилась частка транспортних послуг – з 39,3% до 16,1%, роялті та інших послуг, пов'язаних з використанням інтелектуальної власності – з 19,3% до 12,5%.

Імпорт послуг з країн Європейського Союзу становив 4,2 млн.дол., або 45,2% загального обсягу та зменшився проти I кварталу 2018р. на 25,2%.

Найвагоміші обсяги імпорту послуг з країн ЄС склали послуги у сфері телекомунікації, комп'ютерні та інформаційні – 42,7% загального обсягу імпорту з цих країн, транспортні – 19,3%, роялті та інші послуги, пов'язані

з використанням інтелектуальної власності – 18,1%, ділові – 7,7%.

Серед країн ЄС найвагоміші обсяги послуг були одержані з Австрії, Данії, Німеччини, Угорщини, Литви, Словаччини. Серед інших країн світу найбільші обсяги послуг імпорту надавалися Російською Федерацією, Білоруссю, Швейцарією, Алжиром, США, Китаєм.

Порівняно з I кварталом 2018р. імпорт послуг збільшився з Угорщини в 11174,7 раза, Австрії – в 42,8 раза, Алжиру – в 14 разів, Швейцарії – в 6,5 раза, Китаю – в 5,7 раза, Литви – в 4,7 раза, Німеччини – на 49,7%, Російської Федерації – на 33,8%, Данії – на 21,2%, Білорусі – на 2,9%, зменшився зі Словаччини в 11,9 раза та США – на 42,8%.

У січні–березні 2019р. в економіку області іноземними інвесторами вкладено 0,6 млн.дол. США **прямих інвестицій (акціонерного капіталу)**, проти 0,2 млн.дол. у січні–березні 2018р. Зменшення капіталу за цей період становить – 0,5 млн.дол.

Обсяг внесених з початку інвестування прямих інвестицій (акціонерного капіталу) в економіку області на 1 квітня 2019р. становив 901,3 млн.дол. США. З країн ЄС з початку інвестування внесено 695,4 млн.дол. прямих інвестицій (77,2% загального обсягу акціонерного капіталу), з інших країн світу – 205,9 млн.дол. (22,8%).

Інвестиції надійшли з 51 країни світу. До десятки основних країн-інвесторів, на які припадає 95,7% загального обсягу прямих інвестицій, входять: Кіпр; Швеція; Корея, Республіка; Нідерланди; Естонія; Словаччина; Швейцарія; Бермудські Острови; Панама, Беліз.

На підприємствах промисловості зосереджено 631,1 млн.дол. (70,0%). Серед галузей переробної промисловості у машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування внесено 201,5 млн.дол., у виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів – 188,1 млн.дол., металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім виробництва машин і устаткування – 84,1 млн.дол. У підприємства оптової та роздрібною торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів внесено 118,5 млн.дол., в організації, що здійснюють операції з нерухомим майном – 110,5 млн.дол., професійну, наукову та технічну діяльність – 13,9 млн.дол.

Обсяг прямих інвестицій (акціонерного капіталу) з області в економіку країн світу на 1 квітня 2019р. становив 25,9 млн.дол., у т. ч. у країни ЄС – 2,2 млн.дол. (8,5% загального обсягу), в інші країни світу – 23,7 млн.дол. (91,5%).

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібною торгівлі, до якого включено дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–квітні 2019р. становив 13204,7 млн.грн, що на 6,3% більше обсягів січня–квітня 2018р.

Роздрібний товарооборот підприємств (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–квітні 2019р. становив 9618,8 млн.грн і в порівнянних цінах проти січня–квітня 2018р. збільшився на 7,7%. Роздрібний товарооборот за квітень 2019р. становив 2560,7 млн.грн і в порівнянних цінах проти квітня попереднього року збільшився на 10,2%, а проти попереднього місяця зменшився на 1,4%.

Транспорт

У січні–квітні 2019р. підприємствами транспорту **перевезено 5,7 млн.т вантажів**, що на 3,6% більше обсягу січня–квітня 2018р. Вантажооборот становив 3244,1 млн.ткм і збільшився на 1,6%.

Залізничним транспортом відправлено вантажів на 2,0% більше обсягу січня–квітня 2018р. Збільшилося відправлення кам'яного вугілля у 13 разів, коксу – у 3,4 раза, брухту чорних металів – на 41,8%, руди залізної і марганцевої – на 13,5%, добрив – на 2,4%. У той же час зменшилося відправлення зерна і продуктів перемолу на 39,3%, будівельних матеріалів – на 34,5%, нафти і нафтопродуктів – на 21,2%, чорних металів – на 6,1%. Вантажооборот збільшився на 0,8%.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) у січні–квітні 2019р. перевезено 1372,4 тис.т вантажів, що в порівнянні з січнем–квітнем 2018р. на 8,1% більше, та виконано вантажооборот в обсязі 292,4 млн.ткм, на 10,0% більше.

Кількість перевезених вантажів авіаційним транспортом збільшилась у 1,6 раза, вантажооборот зменшився на 5,3%.

Послугами **пасажирського транспорту** скористалися 39,4 млн. пасажирів, або 102,2% обсягу січня–квітня 2018р. та виконано пасажирооборот в обсязі 756,1 млн.пас.км, або 109,0%.

Послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 24,9 млн. пасажирів, що склало 107,9% обсягу січня–квітня 2018р. Перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб-підприємців зменшилось на 8,9% і склало 6,2 млн. пасажирів.

Залізничним транспортом перевезено пасажирів на 8,9% більше обсягу січня–квітня 2018р., пасажирооборот збільшився на 10,0%.

Авіаційним транспортом перевезено пасажирів на 8,0% менше відповідного періоду попереднього року, пасажирооборот зменшився на 5,8%.

Обсяг пасажирських перевезень міським електротранспортом у січні–квітні 2019р. проти січня–квітня 2018р. зменшився на 8,6% і становив 12,3 млн. пасажирів.